

Sosiaalivaliokunnan mietintö n:o 34 hallituksen esityksen johdosta laiksi merimieseläkelain muuttamisesta.

Eduskunta on päätöspöytäkirjan ottein 25 päivänä marraskuuta 1980 lähettänyt sosiaalivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 215 laiksi merimieseläkelain muuttamisesta.

Asian johdosta ovat olleet kuultavina hallitussihteeri Tuulikki Haikarainen ja esittelijä Paula Hollmén sosiaali- ja terveysministeriöstä, apulaisjohtaja Anja Tirri ja lakimies Helena Jaatinen Merimieseläkekassasta, puheenjohtaja Reijo Anttila Suomen Merimies-Unionista, järjestösihteeri Bertel Österlund Suomen Radiosähköttäjäliitosta, asiamies Veikko Trast Suomen Laivanpäällystöliitosta ja ekonomi Henrik Lönnqvist Suomen Varustamoyhdistyksestä. Käsiteltyään asian valiokunta esittää seuraavaa.

Hallituksen esitykseen sisältyvässä lakiehdotuksessa esitetään merimieseläkelain vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin johdosta perittävää viivästyskorkoa, niin sanottua tulevaa palvelusaikaa, vapaakirjan nojalla suoritettavan työkyvyttömyyseläkkeen saamisen edellytyksiä, työttömyyseläkkeen saamisen edellytyksenä olevaa alaikärajaa, eläkkeen yhteensovittamista sekä tietojen saamista ja antamista koskevien säännösten muuttamista vastaamaan muiden työeläkelakien vastaavia säännöksiä. Lisäksi esityksessä ehdotetaan eräitä muutoksia eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa koskeviin säännöksiin sekä tarkennettavaksi eläkkeen saamista 65 vuotta alemmassa eläkeiässä koskevaa säännöstä ja pidennettäväksi tilinpäätöksen valmistumista, tilintarkastusta ja valtuuskunnan varsinaisen kokouksen määräaikaa koskevia säännöksiä, missä yhteydessä eläkekassan kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskeva säännös muutettaisiin vastaamaan soveltuvin osin vakuutusyhtiölain vastaavaa säännöstä. Muutoksia ehdotetaan sovellettavaksi vuoden 1981 alusta lukien.

Saadun selvityksen perusteella ja hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena, minkä vuoksi valiokunta yhtä lisäysehdotusta lukuunottamatta on asettanut lakiehdotuksen hyväksymisen kannalle. Valiokunta ehdottaa, että yhdenmukaisesti mietinnössään n:o 23 työntekijäin eläkelain 4 c §:ään esittämänsä lisäyksen kanssa vastaavasti täydennettäisiin nyt käsillä olevan lakiehdotuksen muutettavaksi ehdotettua 15 e §:ää lisäämällä siihen uusi 7 momentti. Muutosehdotuksen mukaan eläkekassan hyväksymän selvityksen perusteella työttömyyden jatkuessa keskeytystä eläke voitaisiin myöntää myös takautuvasti enintään kuuden kuukauden ajalta. Voimassa olevan lain mukaan todistus työttömyyden jatkumisesta tulee toimittaa ennen myönnetyn eläkkeen päättymisajankohtaa, jotta eläkkeen suorittaminen ei katkeaisi. Eläkkeen jatkaminen takautuvasti ei ole merimieseläkelain mukaan mahdollista. Tästä puolestaan on ollut seurauksena se, että jos eläkkeensaaja vastaa eläkkeen lakattua huomaa hankkia uuden todistuksen, eläke on jäänyt kokonaan suorittamatta eläkkeen päättymistä seuraavalta kuukaudelta. Vallitseva tilanne on myös epäjohdonmukainen sikäli, että kansaneläkkeenä myönnettävä työttömyyseläke voidaan myöntää takautuvasti. Valiokunnan ehdottamalla muutoksella ei olisi merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

Edellä olevan perusteella sosiaalivaliokunta kunnioittaen ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

merimieseläkelain muuttamisesta.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/56) 8 §:n 2 momentti, 11 ja 12 §, 14 §:n 2 momentti, 15 §, 15 e §:n 6 momentti, 16 §:n 1 momentti, 17 §:n 1 momentti, 27 §:n 4 momentti, 44 §:n 1 momentti, 52 ja 54 § sekä 64 §:n 2 momentti,

sellaisena kuin niistä ovat 8 §:n 2 momentti, 16 §:n 1 momentti ja 17 §:n 1 momentti 11 päivänä joulukuuta 1970 annetussa laissa (768/70), 11 § 30 päivänä joulukuuta 1966 annetussa laissa (739/66) ja mainitussa 11 päivänä joulukuuta 1970 annetussa laissa, 12 ja 15 § mainitussa 30 päivänä joulukuuta 1966 annetussa laissa, 14 §:n 2 momentti ja 15 e §:n 6 momentti 18 päivänä huhtikuuta 1980 annetussa laissa (280/80), 27 §:n 4 momentti 23 päivänä kesäkuuta 1975 annetussa laissa (439/75) ja 54 § 10 päivänä elokuuta 1973 annetussa laissa (662/73), sekä

lisätään 8 §:ään (*poist.*) uusi 3 momentti, 15 e §:ään *uusi* 7 momentti ja 64 §:ään uusi 3 momentti

sellaisena kuin niistä ovat 8 § osittain muutettuna mainitulla 11 päivänä joulukuuta 1970 annetulla lailla ja 15 e § mainitussa 18 päivänä huhtikuuta 1980 annetussa laissa, seuraavasti:

8, 11, 12, 14 ja 15 §.
(Kuten hallituksen esityksessä.)

myöntää myös takautuvasti enintään kuuden kuukauden ajalta.

15 e §.

16, 17, 27, 44, 52 54 ja 64 §.

(Kuten hallituksen esityksessä.)

(6 mom. kuten hallituksen esityksessä.)

Eläkekassan hyväksymän selvityksen perusteella eläke voidaan työttömyyden jatkuessa

Soveltamissäännös.

(Kuten hallituksen esityksessä.)

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 1980.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja M. Puhakka, varapuheenjohtaja Kauppi, jäsenet Ajo, Alppi,

Halonen, Joutsenlahti, Juntumaa, Mattsson, Mikkola, Pesola, Pursiainen, Raudaskoski ja Saarikoski.